

Handläggare
Camilla Hollstein

Till

Årstadals förskolor

Verksamhetsplan 2020 för Årstadals förskolor

Innehållsförteckning

Inledning.....	3
1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla.....	5
1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort.....	5
1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige.....	5
2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt.....	9
2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring.....	9
2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö.....	10
3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden.....	11
3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser.....	11
3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna.....	13
Uppföljning av ekonomi.....	16
Resursanvändning.....	16
Budget 2020.....	16
Övrigt.....	16

Inledning

Verksamhetsidé - *”Mötas – Upptäcka – Lära nytt – Lära mer”*.

Förskolan ska vara en plats för respektfulla och positiva möten som skapar förutsättningar för utbildning och utveckling för *alla*, både barn och medarbetare, i verksamheten såväl yngre som äldre och oavsett uppdrag.

Förskolan ska genom en estetisk, spännande och utmanande lek-och undervisningsmiljö ge barnen möjlighet till upptäckter, erfarenheter och kunskap.

En tydlig organisation och levande värdegrund ger trygghet och kontinuitet för barnen, deras familjer och för förskolan som arbetsplats.

Årstadals förskoleenhet

I enheten ingår förskolorna Kajen, Marievik, Parken, Sjötorget, Sjövik, Ängen och Pytsen.

I enheten går i nuläget 398 barn fördelade på 25 förskoleavdelningar. Tre av förskolorna består av fyra avdelningar, en av förskolorna har två avdelningar med två undergrupper samt tre förskolor med tre avdelningar vardera. De flesta förskolorna är belägna i flervåningshus med tillgång till mindre förskolegårdar. En av förskolorna består av två fristående byggnader, ett permanent hus med tillhörande paviljong. Till den förskolan hör även en stor förskolegård uppdelad i olika sektioner. I närmiljön för samtliga förskolor finns tillgång till parker och mindre skogspartier. Årstadal är ett område under utveckling och tillväxten är påtaglig. Alla förskolorna i enheten har tillgång till goda kommunikationer vilket möjliggör utflykter på lite längre håll.

I enheten arbetar ca. 88 medarbetare och i medarbetargruppen ingår både förskollärare (26), barnskötare inkl verksamhetsstöd (55), kockar (4) och köksbiträden (3). Förskoleledning består i nuläget av en rektor, två biträdande rektorer samt en administratör på deltid.

Värdegrund och vision

Årstadals förskoleenhets vision bygger på Stockholmsstads vision-2040, Ett Stockholm för alla och genom det;

Likvärdighet för alla barn inom våra verksamheter.

Allas lika värde respekteras i ett tryggt och meningsfullt sammanhang där alla tar ansvar för sitt eget och vårt gemensamma uppdrag.

Visionen utgår även från stadsdelen Hägersten-Liljeholmens gemensamma värdegrund;

- Alla människor har lika värde
- Brukaren i centrum
- Utveckling genom delaktighet och ansvar

Viktiga styrdokument

Sveriges rikes lag, FN:s barnkonvention, Arbetsmiljölagen, Sekretesslagen, Skollagen, Socialtjänstlagen (SOL), Läroplan för förskolan, Stockholm stads förskoleprogram - framtidens förskola, Verksamhetsplan 2019-2020 och Aktiva åtgärder mot diskriminering och kränkande behandling enligt Diskrimineringsombudsmannen (DO).

Organisation

Rektor är ansvarig för att läroplanen och riktlinjer för förskolan följs och ansvarar även för verksamhet-, budget, personal- och arbetsmiljöfrågor. Rektor planerar, leder och samordnar verksamheten tillsammans med biträdande rektorer och samtliga medarbetare. Fokus ligger på utveckling, uppföljning, analys och likvärdighet för att alla förskolor i enheten ska ha möjlighet att arbeta för att gällande riktlinjer efterlevs och uppsatta mål nås.

Biträdande rektorer arbetar på uppdrag av rektor med fokus utveckling av pedagogisk verksamhet samt med lokalfrågor, arbetsmiljö och personalfrågor.

Samordnare finns på varje förskola och ansvarar för att det dagliga, operativa arbetet fungerar väl samt för att bistå förskoleledningen i frågor som rör den enskilda förskolan. Samordnaren deltar också i utvecklingen av pedagogiska frågor inom enheten i syfte att skapa likvärdighet mellan enhetens förskolor. Samordnargruppen träffas 1g/månad tillsammans med rektor och biträdande rektorer.

Styrgrupp På varje förskola finns en styrgrupp som träffas 1g/månad. I styrgruppen ingår en representant från varje arbetslag. Styrgruppens uppgift att se till att förskolans inre arbete gällande kommunikation, information och innehåll har ett bra och fungerande flöde.

Arbetsplatsträffar (APT) genomförs 1g/månad och följer dagordning som fastställts enligt samverkansavtal med fokus på information, dialog och verksamhetsutveckling.

Arbetsmiljögrupp Enhetsledningen och fackliga lokalombud träffas 1g/m för dialog kring frågor som rör arbetsmiljön i enheten. Under våren 2020 kommer gruppen ha Handlingsplan för förbättrad arbetsmiljö för förskollärare och barnskötare i fokus.

Reflektionstid finns för alla som arbetar i barngrupp oberoende av yrkeskategori. Reflektion sker både individuellt och i grupp.

Systematiskt kvalitetsarbete (SKA) Till grund för enhetens SKA-arbete ligger ett pedagogiskt årshjul och en pedagogisk vecka som syftar till att det pedagogiska arbetet fördelas på ett genomtänkt och hållbart sätt över året och under veckan. Förskolans projektplaner och Stockholm stads kvalitetsindikatorer (WKI) anger riktningen för det pedagogiska arbetet. Enhetens arbetsmaterial "*Mötas- upptäcka- lära nytt- lära mer*" ger stöd i arbetsprocessen under verksamhetsårets gång.

Fokusområden 2020

Digitalt pedagogiskt arbete

Skolplattformen fortsätter vara ett fokusområde eftersom införandet av olika skäl fördröjts från Stockholm stad centralt. Inom enheten arbetar vi för att skolplattformen ska fungera som ett verktyg för såväl pedagogisk utveckling, likvärdig förskola samt det systematiska kvalitetsarbetet.

Information och dialog med vårdnadshavare

För ökad och jämnare, upplevd nöjdhet i brukarenkäten behöver information och dialog mellan hem och förskola utvecklas. Vi kommer fortsätta det redan påbörjade arbetet med en ökad likvärdighet inom enheten. Skolplattformens startsida och POB: är två verktyg i det arbetet.

Hållbar utveckling

I linje med förskolans uppdrag samt kopplat till nämndmål 2.5 ska vi inom alla områden såväl pedagogiska som organisatoriska arbeta för att främja en hållbar utveckling där vi tar hand om och värnar våra resurser på alla sätt.

Kultur i förskolan

Inom ramen för de projekt som ligger till grund för den pedagogiska veckan se till att *kultur* i dess olika form är ett återkommande inslag.

Verksamhetsplan 2020 skickas på remiss till enhetens medarbetare och tas formellt på APT i februari. Verksamhetsplanen kommer också diskuteras på enhetens Arbetsmiljögrupp där fackliga lokalombud och förskoleledningen träffas.

KF:s inriktningsmål:

1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Antal tillhandahållna platser för feriejobb	360 st	Tas fram av nämnd	Tertial

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel legitimerade förskollärare av totalt antal anställda (årsarbetare)	32 %	32 %	Tertial
 Andel nöjda föräldrar till barn i förskolan	90 %	90 %	År
 Antal barn per grupp	16	16	Tertial
 Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare)	4,9	4,9	Tertial
 Kvalitetsindikatorn - Självvärdering utifrån läroplansuppdraget	3,5	Tas fram av nämnd	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Stadsdelsnämnderna ska säkerställa att alla förskolor har en strategi för att öka barns fysiska aktivitet och rörelse under förskoledagen	2020-01-01	2020-12-31

Nämndmål:

Alla barn i förskolan utvecklar sin förståelse för grundläggande demokratiska värden

Beskrivning

Utbildningen i de kommunala förskolorna ger barnen likvärdiga möjligheter att uttrycka sina tankar och åsikter för att ha inflytande över sin vardag. Alla barns olika språkliga och kommunikativa förmågor och behov tas till vara för att skapa förutsättningar för ett tillgängligt och fungerande språk för alla barn. Medarbetarna har kompetens och kunskap om barnkonventionen och dess intentioner är tydliga i undervisningen.

Förväntat resultat

Barnens intressen och behov ligger till grund för hur utbildningen utformats. Barnkonventionens intentioner är synliga i utbildningens innehåll.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
♀ Andelen vårdnadshavare som anser att barnen på förskolan ges lika möjligheter att utvecklas oberoende av kön, etnisk tillhörighet, religion eller funktionsnedsättning.	95		År
Andelen vårdnadshavare som anser att förskolans medarbetare bemöter deras barn med respekt	100		År
♀ Vårdnadshavares sammanfattande omdöme om förskolans arbete med normer och värden	90		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förskolans medarbetare ska erbjudas kompetensutveckling i språk och kommunikation i syfte att ge alla barn likvärdiga möjligheter att uttrycka sig och kommunicera	2020-01-01	2020-12-31
Förskolans medarbetare ska erbjudas kompetensutveckling om Barnkonventionen för att säkerställa att barns rättigheter tas till vara.	2020-01-01	2020-12-31
Förskolans Resursenhet ska erbjuda förskolans medarbetare kompetensutveckling om barn i behov av särskilt stöd i syfte att stärka alla barns möjligheter att utvecklas utifrån sin egen förmåga.	2020-01-01	2020-12-31

Enhetsmål:

Gruppen är en tillgång där varje barn har sin självklara plats, ges utrymme och blir lyssnad på.

Förväntat resultat

Att de projekt och aktiviteter som ligger till grund för verksamhetens struktur och innehåll har en tydlig utgångspunkt i barnens intresseområden och både grupp och individs behov.

Att det i både projektplan och projektberättelsen finns en tydlig beskrivning av hur barnen varit delaktiga i vardagens pedagogiska praktik och dess innehåll.

Arbetsätt

Enhetens projektbaserade arbetsätt och systematiska kvalitetsarbete bygger på lyhörda och inlyssnande pedagoger som planerar verksamhetens innehåll och aktiviteter med barns intresseområden och behov som utgångspunkt.

Barnen bjuds in till samtal och reflektion kring pågående projekt. Det som framkommer i samtalen ligger till grund för hur projekten utvecklas.

Resursanvändning

Pedagogernas kompetens, engagemang och kunnande samt miljöer som i hög grad är tillgängliga för barnen.

Material kopplat till Barnkonventionen som stöd i arbetet med barns delaktighet.

Uppföljning

Uppföljning av arbetsätt kopplat till uppsatt mål görs kontinuerligt på arbetslagets reflektionstid samt vid den terminsvisa utvärderingen och i samband med kvalitetsindikatorerna.

I juni 2020 görs en fördjupad uppföljning med utgångspunkt från verksamhetsårets projektplaner och annan relevant dokumentation som t. ex aktiva åtgärder enligt DO.

Nämndmål:

Alla barn i förskolan utvecklas och lär utifrån sina förmågor i undervisningsmiljöer av hög kvalitet

Beskrivning

Utbildningen i de kommunala förskolorna bedrivs utifrån sina förutsättningar i likvärdiga pedagogiska undervisningsmiljöer. Samsyn kring miljö och material samt pedagogernas förhållningssätt är prioriterade utvecklingsområden som skapar förutsättningar för barns lärande och utveckling.

Den reviderade läroplanen ligger till grund och tydliggör förskollärares och barnskötarens olika ansvar för utbildningen. Gemensamma strukturer för förskolornas systematiska kvalitetsarbete finns och erbjuds som stöd för en likvärdig utbildning. Språk, matematik, naturvetenskap och rörelse tillsammans med hållbar utveckling prioriteras särskilt i undervisningen.

Förväntat resultat

Alla barn i de kommunala förskolorna möter likvärdiga undervisningsmiljöer och utmanas och utvecklas utifrån sina förmågor.

Skolplattformen omfattar och erbjuder gemensamma strukturer som stöd för förskolornas systematiska kvalitetsarbete.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Självvärdering utifrån läroplansuppdraget avseende undervisningsmiljöer	3,5		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förskoleavdelningen ska fortsätta att utveckla gemensamma strukturer för det systematiska kvalitetsarbetet	2020-01-01	2020-12-31
Förskoleavdelningen ska tillsammans med förskoleenheterna utforma ställningstaganden som ska ligga till grund för en likvärdig och tillgänglig undervisningsmiljö	2020-01-01	2020-12-31
Förskolorna ska utveckla sina arbetssätt med kvalitetsindikatorer i syfte att höja undervisningsmiljöernas kvalitet	2020-01-01	2020-12-31

Enhetsmål:

Varje barn i Hägersten-Liljeholmens förskolor möts av undervisningsmiljöer där organisation/struktur, material och pedagogernas förhållningssätt återspeglar läroplanens intentioner.

Förväntat resultat

Att förskolornas pedagogiska miljöer erbjuder och synliggör material som uppmuntrar lek och aktivitet inom språk, kommunikation, matematik, teknik, naturvetenskap och skapande samt med tydlig koppling till pågående projekt.

Miljöer handlar också om bemötande och förhållningssätt, vilket ska vara inbjudande och tillåtande och möjliggöra för barnen att ta egna initiativ.

Arbetssätt

Det pedagogiska årshjulet är utgångspunkten för arbetsmodellen "projekt i process". Terminen inleds med en period av möten mellan vuxen -barn, barn- barn. Ett aktivt arbete med att observera, dokumentera och reflektera är centralt. Utifrån insamlat material tar projekt form som fungerar som en röd tråd genom den pedagogiska veckan och dess innehåll.

Resursanvändning

Pedagogernas kompetens och förmåga att använda "miljön som den tredje pedagogen" i relation till förskolans uppdrag är utgångspunkten. Förskolans pedagogiska miljöer är och ska vara en tillgång som förändras och följer pågående projekt.

Genom nätverk, kollegialt kompetensutbyte och handledning inom förskoleenheten bidrar enhetens medarbetare till utveckling och utbyte av goda exempel.

Uppföljning

Kontinuerlig reflektion med utgångspunkt i dokumentation görs för att föra projekt framåt och säkerställa att läroplanens olika områden finns med, att barnen får möta nya begrepp och utmaningar.

Genom kvalitetsindikatorerna och terminsvis utvärdering säkerställs att verksamhetsutveckling sker.

KF:s inriktningsmål:

2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring

Nämndmål:

Boende i Hägersten-Liljeholmen har tillgång till ett rikt utbud av kultur och evenemang

Beskrivning

Kulturaktiviteter genomförs i nämndens verksamheter samt genom bidragsgivning till lokala föreningar.

Förskolorna tilldelas en kulturpeng baserat på barnantal. Alla barn i förskolan får möta och själv prova olika former av kultur och skapande enligt stadens program, Kultur i ögonhöjd. Barnen i förskolan har under sin förskoleperiod tillgång till ett varierat utbud av böcker och besöker bibliotek. Barnen möter olika former av kultur och kulturyttringar samt skapande verksamhet som integreras i undervisningen.

Äldreomsorgen arrangerar en kulturmånad med olika program och aktiviteter.

Kultur och skapande integreras i verksamhetens ordinarie arbete.

Förväntat resultat

Föreningar har möjlighet att söka bidrag för lokal verksamhet.

Barn på förskola får möta och själva prova olika former av kultur och skapande.

Kultur och skapande integreras i verksamhetens ordinarie arbete.

Enhetsmål:

Varje barn får under sin förskoleperiod möta och själv prova olika former av kultur

Förväntat resultat

Att barnen genom att själva både möta och utöva kultur får flera sätt att upptäcka och förstå sin omvärld.

Arbetsätt

Att pedagogerna planerar in kultur i dess olika form som en del i avdelningens projektplan.

Resursanvändning

Pedagogers engagemang och kompetens. Utnyttja Kulanpremien.

Uppföljning

Sker kontinuerligt i samband med reflektion och vid terminsutvärdering/projektberättelsen.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel inköpta ekologiska måltider och livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta måltider och livsmedel	60 %	55 %	År
 Klimatpåverkan från upphandlade livsmedel och måltider	1,9	1,9 kg CO ₂ per kg livsmedel	År
 Relativ energieffektivisering i stadens verksamheter		2 % energieffektivisering relativt 2018	År
 Totalt köpt energi i stadens verksamheter	3,3 GWh	1945 GWh	År

Nämndmål:

Stadsdelsnämndens verksamheter gör medvetna val för att ta ansvar för miljön

Beskrivning

Stadsdelsnämnden utgår från klimathandlingsplan 2020-2023 samt miljöprogrammet 2020-2023 i sitt miljö- och klimatarbete. Verksamheterna ska arbeta aktivt med att sortera matavfall, minska användningen av plast, förebygga att avfall uppstår, minska energiförbrukningen och göra klimatsmarta tjänsteresor. Förskolorna ska genomföra åtgärder för att bibehålla nivå 2 samt fortsätta arbetet med nivå 3 enligt kemikaliecentrums vägledning för en giftfri förskola. Vidare arbetar förvaltningen vidare med att kartlägga och granska hur verksamheterna kan minska sin klimatpåverkan. Detta sker främst genom investeringar eller genom beteendeförändring. Klimatinvesteringsmedel kommer att sökas vid behov, förvaltningen skannar kontinuerligt verksamheterna efter tänkbara klimatinvesteringar.

Inom verksamheter som serverar mat kommer medvetenhet och kunskap om livsmedels klimatpåverkan att öka och verksamheterna kommer att arbeta för att minska dessa. Det innebär bl.a. ökad andel vegetarisk kost i förskolan samt ökad andel säsongbetonad och närproducerad mat i verksamheterna.

Inom äldreomsorgens verksamheter är dietisten och kostombuden viktiga kunskapsbärare och spridare i utvecklingsarbetet kring klimatpåverkan.

Förväntat resultat

Användningen av plast i verksamheterna minskar. Matavfall återvinns i hög grad där det är möjligt. Avfall som uppstår ska tas om hand på ett resurseffektivt sätt enligt avfallshierarkin. Energiförbrukningen i förvaltningen minskar. Alla förskolor uppnår nivå 2 enligt kemikaliecentrums vägledning för en giftfri förskola och arbetar aktivt för nivå 3.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förskoleavdelningen ska erbjuda förskolornas kokkar och kokerskor kompetensutveckling för att höja kunskaperna om ekologisk matlagning och kopplingen till klimatpåverkan	2020-01-01	2020-12-31
Förskolorna ska genomföra åtgärder för att bibehålla nivå 2 samt arbeta för att uppfylla kraven i nivå 3 enligt kemikaliecentrums vägledning för kemikaliesmart förskola.	2020-01-01	2020-12-31
Verksamheterna ska minska användningen av plast.	2020-01-01	2020-12-31

Enhetsmål:

Enhetens medarbetare arbetar aktivt för att göra medvetna och miljövänliga val i verksamheten

Förväntat resultat

De två förskolor inom enheten, som är certifierade inom Grön Flagg, behåller sin certifiering, fördjupar sin kunskap och vidgar perspektiven inom området.

Att samtliga medarbetare inom enheten aktivt söker information och kunskap inom området och utifrån det gör miljösmarta val gällande alla inköp; pedagogiskt material, förbrukningsmaterial och livsmedel.

Att andelen inköp av miljösmart och ekologiska produkter ökar.

Arbetsätt

Grön Flaggarbetet följer riktlinjer från Håll Sverige rent.

Enheten har inköpsmöten samt köksmöten för att sprida goda exempel och lära av varandra.

Resursanvändning

Komptens, medvetenhet och återbruk

Uppföljning

Terminsvis med stöd av Kemikaliecentrums vägledning.

KF:s inriktningsmål:

3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser

Nämndmål:

Stadsdelsnämndens verksamheter har en långsiktigt hållbar ekonomi**Beskrivning**

Verksamheterna ska bedrivas inom beslutad budget. Styrning och uppföljning ska vara tydlig. En tydlig ekonomistyrning och säkerhet i prognoser är en förutsättning för att skapa och

behålla stabilitet i verksamheten. Enheterna följer regelbundet upp ekonomin genom kontakter mellan enhetschef, avdelningschef och controller inför månads- och tertialrapporter.

Inför 2020 finns det på flera utförarenheter inom avdelningens för social omsorg behov av att anpassa organisationen och minska bemanningen så att verksamheterna får en långsiktigt hållbar ekonomi och kan drivas inom given budgetram. På vissa verksamheter kan man effektivisera genom att samutnyttja lokaler. Behoven har uppkommit utifrån minskat antal brukare/deltagare och förändrade behov hos brukare/deltagare. Även inom individ- och familjeomsorgens myndighetsutövning kan förändringar i organisation och bemanning bli nödvändiga.

Förväntat resultat

Verksamheterna bedrivs på ett kostnadseffektivt sätt.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningens avdelningar ska fortsätta att utforma och använda ledningsrapporter i syfte att utveckla arbetet med uppföljning och dialog om verksamheternas resultat.	2020-01-01	2020-12-31
Prognosuppföljning	2020-01-01	2020-12-31

Enhetsmål:

Enhetens verksamheter har en långsiktigt hållbar ekonomi

Förväntat resultat

Förskoleenheten har en budget i balans.

Arbetssätt

Nätverk för inköpare i Agresso i syfte att utbyta kunskap om inköp av bra produkter med bra pris.

Rutiner för intag av vikarier.

Resursanvändning

Hållbar, samordnad användning av resurser inom enheten.

Uppföljning

Görs månadsvis med controller på ekonomiavdelningen.

Kontinuerlig uppföljning på enhetsledningsmöten samt information till medarbetare på APT-möten.

Utveckling

Enhetsledningen träffas kontinuerligt för uppföljning i syfte att säkerställa att arbetssätt m.m har tänkt effekt.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna

Nämndmål:

Stadsdelsnämnden är en attraktiv arbetsgivare som erbjuder en god arbetsmiljö

Beskrivning

Förvaltningen nyttjar stadens kompetensförsörjningsprocess som stöd i arbetet med att rekrytera, behålla och utveckla medarbetare och chefer. Kompetensutvecklingsinsatser sker ofta i samverkan med staden, andra förvaltningar och externa aktörer.

Arbetet i enlighet med handlingsplanen för socialsekreterare och biståndshandläggares arbetssituation fortgår under 2020 utifrån den reviderade handlingsplanen. När någon medarbetare utsätts för hot eller våld i tjänsten erbjuder förvaltningen långsiktigt stöd.

Ett nära och gott ledarskap i verksamheterna som stödjer utveckling och innovation är en förutsättning en för utvecklingen av arbetsmiljön inom verksamheterna.

För att stärka chefs- och ledarskapet inom stadsdelsförvaltningen ska chefer vid behov genomgå stadens chefsutvecklingsprogram och andra utvecklingsinsatser inom professionen och i rollen som chef och ledare.

För att ytterligare stärka chefs- och kompetensförsörjningen krävs en strukturerad successionsplanering inom förvaltningen.

Som ett led i att utveckla arbetet med den långsiktiga kompetensförsörjningen ska stadens kompetensförsörjningsprocess följas.

För att öka andelen förskollärare och antalet utbildade barnskötare är kompetensförsörjning ett prioriterat område. Förskoleavdelningen har ett långsiktigt utvecklingsarbete som omfattar ledarskapsutveckling för förskollärare och rektorer samt kompetensförsörjning. I kompetensförsörjningsarbetet ingår områden som VFU (verksamhetsförlagd utbildning för förskollärare), APL (arbetsplatsförlagt lärande för barnskötare), mentorskap för nyexaminerade förskollärare, introduktion för nyanställda samt kompetensutveckling och karriärmöjligheter. Samarbete sker med lärosäten.

Arbetet med Handlingsplan förbättrad arbetssituation för förskollärare och barnskötare fortsätter både lokalt och övergripande inom förskoleavdelningen. Strukturer för ett likvärdigt arbete på förskoleenheterna ska skapa förutsättningar för att arbeta med handlingsplanen utifrån lokala behov och förutsättningar.

Redan i dagsläget finns svårigheter att rekrytera sjuksköterskor och i viss mån arbetsterapeuter och fysioterapeuter/ sjukgymnaster. I samarbete med äldrenämnden ska ett

handlingsprogram tas fram för den legitimerade hälso- och sjukvårdspersonalen, i syfte att underlätta nyrekrytering och minska personalomsättningen inom gruppen.

Alla anställda som arbetar heltid erbjuds en timme friskvård per vecka när arbetet så tillåter. Deltidsanställda erbjuds friskvårdstid i proportion till anställningsgraden.

Alla anställda kan köpa ett årskort till Stockholms kommunala sim- och idrottshallar till subventionerat pris. Kortet gäller för bad, gym och gruppträning.

Alla anställda kan erhålla en subvention till friskvårdsaktivitet med högst 1 200 kr per anställd och år.

Stadsdelsförvaltningen har avtal som gör att medarbetare får ett rabatterat pris vid tecknande av medlemskap hos t.ex. SATS och Friskis & Svettis. Genom anställningen i staden finns möjligheter till rabatterade medlemsavgifter även på andra gym.

Förväntat resultat

Nya medarbetare får en god introduktion.

Nyexaminerade förskollärare erbjuds en mentor under sitt första år.

Ledare erbjuds handledning och stöd i sitt ledarskap.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Alla enheter ska utifrån medarbetarundersökningens resultat göra en handlingsplan som åtgärdas och följs upp under året.	2020-01-01	2020-12-31
Allmän visstidsanställning minimeras.	2020-01-01	2020-12-31
Förbättra förutsättningarna för att anställa personer med funktionsnedsättning.	2020-01-01	2020-12-31
Förskoleenheterna ska utforma lokala handlingsplaner för förbättrad arbetssituation för förskollärare och barnskötare som en fortsättning på Projektet förbättrad arbetssituation för förskollärare och barnskötare.	2020-01-01	2020-12-31
Förvaltningen säkerställer att samtliga hot- och våld-incidenter riktade mot förvaltningens medarbetare registreras i IA och följs upp med avseende på att den utsatte upplever tillräckligt stöd från staden som arbetsgivare.	2020-01-01	2020-12-31

Enhetsmål:

Årstadals förskoleenhet är en arbetsplats där respektfulla och positiva möten med det pedagogiska uppdraget i fokus ger förutsättningar för en hållbar och god arbetsmiljö.

Förväntat resultat

Hög nöjdhet inom området delaktighet och inflytande (Medarbetarenkäten)

Arbetsätt

Introduktion av nya medarbetare.

Mentor för nyexaminerade förskollärare.

Workshops på våren APT för allas möjlighet till delaktighet.

Resursanvändning

Allas vilja och ansvar för sin arbetsplats.

Inom enhetens finns en utbildad hälsocoach

Arbetsmiljögruppen

Underlag från olika enkäter samt handlingsplan för förbättrad arbetsmiljö.

Nämndmål:

Stadsdelsnämndens verksamheter arbetar kostnadseffektivt med fokus på kärnverksamheterna

Beskrivning

Stadsdelsnämnden ska verka för att energiförbrukningen inom nämndens verksamheter minskar. Samutnyttjande av lokaler ska eftersträvas och lokalanvändandet ska kartläggas. Verksamheterna har ett gott stöd från stödverksamheterna. En tydlig ekonomistyrning ska leda till att tilldelade resurser används effektivt med fokus på kärnverksamheterna.

Utvecklingen inom äldreomsorgen med digitaliseringslösningar för ökad trygghet, integritet och självständighet kan också innebära att resurserna kan användas på ett effektivare sätt och riktas till äldre med störst behov.

Förväntat resultat

Att nämndens verksamheter använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna. Stadsdelsnämnden har tillgång till lokaler som motsvarar det faktiska behovet och energiförbrukningen i dessa minskar. Nämndens lokaler är tillgängliga och välplanerade.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förskoleavdelningen ska samverka med avdelningen för samhällsplanering i syfte att effektivisera planeringen för lokalförsörjning.	2020-01-01	2020-12-31

Uppföljning av ekonomi

Resursanvändning

Budget 2020

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsförvaltning

Budgetår:	2020
Enhet :	Årstadals förskolor
Enhetschef:	Camilla Hollstein

Beloppen anges i TKr	Budget
<i>Intäkter</i>	
Taxor och avgifter	0
Hysesintäkter	0
Bidrag	235
Försäljning	47526
Övriga externa intäkter	0
<i>Summa intäkter</i>	47761
<i>Kostnader</i>	
Personalkostnader	41975
Övriga personalkostnader	685
Lokalkostnader	1329
Entreprenader och köp av verksamhet	280
Övriga kostnader	3493
<i>Summa kostnader</i>	47761
<i>Summa netto</i>	0

Övrigt